

August 2011

Ny holdbackaftale

Fredag den 1. juli blev en ny aftale mellem DB og FAFID om biografvinduets længde underskrevet. Aftalen trådte i kraft samme dag.

Aftalen indeholder et 122 dages holdback på udenlandske, såvel som på danske film, og en fleksibilitet således at enkelte film kan udsendes på DVD og VOD helt ned til 92 dage efter biografpremieren.

Aftalen er en imødekommelse af Producentforeningens ønsker. I al fald i henhold til pressemeddelelsen Producentforeningen udsendte, i anledning af opsigelsen af holdbackaftalen for danske film i september 2010;

Se link: <http://pro-f.dk/content/dansk-film-ligestilles-med-us>

Det bemærkes at Producentforeningen, for 5 år siden, forlangte 6 måneders holdback og altså var stærkt medvirkende årsag til forskellen på biografvinduets længde på danske og udenlandske film i de gamle aftaler.

Årsagen til DB's imødekommelse af Producenternes ønsker, skal ses i lyset af at biograferne gerne vil være medvirkende til den angivelige forbedring af økonomien, producenterne håber på den nye aftale gerne skulle resultere i. Producenterne fremhæver bl.a. besparelser på markedsføringen af DVD, som en af årsagerne bag kravet om et kortere holdback, og selvfølgelig er biograferne interesseret i at det økonomiske grundlag for spillefilmsproduktion til biograferne er så gunstigt som mulig. Om et 2 måneders kortere holdback vil hjælpe producenternes økonomi, uden af kannibalisere deres indtægterne fra biograferne, vil fremtiden vise. Der er talrige beviser på at et kort vindue ret faktisk betyder lavere indtægter både i biograferne og på DVD – og hvad hjælper det så der er blevet sparet et par markedsføringskroner?

Og hvordan er aftalen så blevet modtaget? Producentforeningen har forholdt sig forholdsvis tavse, men enkelte producenter har da tilkendegivet en tilfredshed med den nye aftale. Dog mener Producentforeningen i Information den 28. juni; *"Der skal så vidt muligt være fri mulighed for at gøre, som man har lyst til."* En betragtning DB for så vidt er enig i - producenterne må da lancere deres film helt efter eget hoved, men det må være et rimeligt krav at informere biograferne om hvor lang en periode de har til at tjene deres penge. Jo kortere vindue – des mindre værdi har filmene for biograferne. Hvis det forekommer uforståeligt, kan man blot undersøge hvorfor der bl.a. ikke længere vises James Bond Festival i de danske biografer om sommeren. En stor og vigtig indtægtskilde som video'en aflivede. Enhver afkortning af vinduet har *en konsekvens*.

Det Danske Filminstitut (DFI) og foreningen Danske Instruktører (FI) har også en holdning til aftalen.

I en artikel den 7. juli i Politiken fastslår både DFI og DI man gerne havde set parterne (DB og FAFID) gå endnu længere og give plads for endnu mere fleksibilitet. DFI og DI efterlyser et endnu kortere holdback på mindre film, men her skilles DFI og DI's veje så, idet DFI øjensynligt anerkender rimeligheden af langt holdback på større film, mens DI ønsker hvad de kalder 'seriøse forsøg', hvor blockbusterfilm bliver lanceret samtidig i biografen, på DVD og

VOD. Instruktørforeningens formand udtaler i den anledning; *"Det kunne vise, om det har betydning. Om det vil øge en films succes og få endnu flere i biografen, eller om det har den modsatte effekt. Vi ved det ikke"*. Man kan vist roligt ændre det sidste "vi" til et "jeg", da det i høj grad er noget "vi" ved. Undertegnede skal ikke trætte med endnu engang at opremse DB's bevisførelse, som i højeste grad taler imod en yderligere afkorting af vinduet, men blot spørge DI's formand hvilket belæg han har for at udtale i Information den 28. juni; *"Frygten for, at biograferne vil dø, er desuden overdreven"*? Vel og mærke et belæg, som ikke har afsæt i tro og håb.

Overfor den danske Instruktørforening står en række amerikanske filminstruktører med en ganske anden holdning; Michael Bay, Christopher Nolan, Jon Favreau, Quentin Tarantino, M. Night Shyamalan, Kathryn Bigelow, James Cameron, Guillermo del Toro, Roland Emmerich, Antoine Fuqua, Gale Anne Hurd, Peter Jackson, Shawn Levy, Michael Mann, Todd Phillips, Brett Ratner, Robert Rodriguez, Gore Verbinski og Robert Zemeckis er blandt de instruktører, som offentligt har vendt sig mod en afkorting af biografvinduet af begrundet frygt for at blive reduceret til TV-instruktører.

Det kan undre, at de danske instruktører indtager en anden holdning end deres amerikanske kolleger.

I USA mener man, at en yderligere afkorting af biografvinduet bliver de små films endeligt, i Danmark mener Instruktørforeningen at det bliver de små films redning.

Det kan i den anledning være formålstjenstligt at se på forskellene på det amerikanske kommercielle marked og det danske statsstøttede.

I USA eksperimenterer man – med foreløbigt elendigt resultat – med en Premium VOD-ordning, hvor mindre og 'mellemlig' udsendes på VOD 2 måneder efter biografpremieren til en pris på kr. 160,- angiveligt for at bekæmpe pirateri. En pris på kr. 160,- for at se den samme film, som let kan downloades gratis illegalt? *Who are you kidding?* I Danmark ser man et DFI, en producentforening og en instruktørforening som gerne vil afkorte vinduet yderligere på film, som har klaret sig dårligt i biograferne til en VOD-pris på kr. 37,-. Og instruktørerne vil endda gerne have udsendt samtlige film på én og samme tid i alle medier, hvilket kan bringe den danske filmbranche i en situation, hvor man for første gang begynder at konkurrere med sig selv. I parentes skal det bemærkes, at VOD-udbydernes forretningsmodel først fungerer når prisen er kommet meget længere ned og vinduet er yderligere blevet afkortet. Hvordan pokker skal filmbranchen tjene penge i det miljø? *"Viaplay: vælg mellem 1000 film til 99 kroner om måneden."* Netflix er på vej til Danmark, og ingen tvivl om at konkurrencen bliver meget hård – og hvad kan alle disse tjenester konkurrere på? Prisen! Ikke eet ondt ord om det, men det kan meget vel punktere filmbranchens rentabilitet, hvis 2 kroners indtægt i biograferne veksles til 1 krone på medier til hjemmet.

Der er jo en grund til at amerikanerne ikke omfavner VOD med fuld styrke; indtjeningen på DVD er jo højere end på VOD.

I USA forventer man, at filmene indtjener så mange dollars som muligt, i Danmark ser man DFI udtale i tidligere nævnte artikel i Politiken; *"Vi skal jo gøre danske film tilgængelige for så mange som muligt"* - et absolut ædelt mål, men man må da håbe der kan tilføjes et "til så høj pris som muligt", idet der ellers er tale om en fundamental forskellig måde at anskue tingene på i forhold til USA, og man kan da i den anledning spørge, om det mon ikke var mest formålstjenstligt at udsende de mislykkede eller små danske film direkte på gratis TV fra dag 1. Så får flest mulige danskere adgang til at se disse specielle statsstøttede danske film, og de danske biografer slipper for at tabe penge på visning af disse film. Om producenten får sin investerede kapital retur i det miljø, er yderst tvivlsomt, men man kunne vel forstille sig en tabsudligningsordning.

Problem solved.

Men man kan da have en stor bekymring for hvordan producenterne skal få det hele til at hænge sammen, bl.a. aflønning af instruktøren, i det miljø som DFI og DI fremmaner, med mindre hovedoverskriften da hedder væsentlig større statsstøtte til alle kroge af filmbranchen, med dog også en væsentlig kvalitetsforringelse til følge.

Hvis nogen skulle være i tvivl; Når man ser bort fra de lukrative indtægter fra biograferne, styrtdykker udsalgsprisen i alle øvrige vinduer, den stiger ikke. Filmbranchen har vænnet forbrugeren til at underholdning i hjemmet er billig. Video- og DVD-boom'et er forbi og der kommer ikke et VOD-boom – i al fald ikke et der kan sikre producenterne de tabte DVD-indtægter tilbage. Det er således ikke biograferne som hindrer udviklingen, men derimod den øvrige filmbranche, som bør vågne op til en ny verden, hvor de bør beskytte og sikre indtægten fra biograferne. Filmbranchen bør samles i forsøget på at forøge biografernes indtægter, ikke kannibalisere dem – indtægterne fra de øvrige vinduer vil i fremtiden være peanuts.

Den netop underskrevne holdback-aftale er gældende for minimum to år, og idet der angiveligt ikke er nogen i branchen, der sætter spørgsmålstegn ved biografernes helt afgørende betydning i en films økonomiske fødekæde, skal DB opfordre til at denne periode bliver brugt som tænkepause og at branchens parter studerer de udenlandske undersøgelser og erfaringer, som er tilgængelige, og i øvrigt offentliggør resultaterne af de foreløbige danske forsøg med bl.a. "Profetia", "De vilde svaner", "Dreng", "Smukke mennesker" og "I'm Still Here", i stedet for at lade tro, håb og rygradsfornemmelser være hovedstenen i argumentationen.

Afslutningsvis skal der påkaldes opmærksomhed på 'Buzz-Bizz', som denne gang bringer omtaler at samtlige film de næste 2 år, ligesom der skal gøres opmærksom på en nyskabelse; en kortfattet premiereliste fordelt på filmdistributører i stil med listen Gitte Blomsterberg så forbilledligt producerede. Se andetsteds på DB's hjemmeside.

København, den 29. juli 2011

Kim Pedersen
Formand "Danske Biografer"